

МѢСЯЦЪ МАІА, ВЪ КѢ-Н ДЕНЬ.

* * *

ПАМЯТЬ ПРЕБЫВАЮЩЕГО НАШЕГО ЖЕЛЕНА,
ЧУДОТВОРНИЦЫ ДЕЧАНСКОГО: ВЪ МИРѢ БЫВША
ЦРЦЫ БОЛГАРСКОГО АННЫ [НЕДЫ], ДЩЕРИ
СВЯТОГО МИЛАУТИНА И СЕСТРЫ СВЯТОГО СТЕФАНА
ДЕЧАНСКОГО, КРАДЕВЪ СЕРБОВЪ.

МЕСЕЦА МАЈА, У 21. ДАН.

* * *

(С)ПОМЕН ПРЕПОДОБНОГО МАТЕРЕ НАШЕГО ЖЕЛЕНА,
ЧУДОТВОРНИЦЕ ДЕЧАНСКОЕ; У СВЕТОУ БЫВШЕ
ЦАРИЦЕ БУГАРСКОЕ АННЕ [НЕДЕ], КТЕРИ СВЕТОГ
МИЛАУТИНА И СЕСТРЕ СВЕТОГ СТЕФАНА
ДЕЧАНСКОГО – КРАДЕВЪ СЕРБОВЪ.

МІРА МАІА, ВЪ РА-Й ДЕНЬ.

ПАМЯТЬ ПРПБНЫА МТРЕ НАШЕА ЕЛЕНА, ЧУДОТВОРИЦЫ
ДЕЧАНОСКИА: ВЪ МІРѢ БЫВШИА ЦРЦЫ БОЛГАРСКИА ЯННЫ
[НЕДЫ], ДЩЕРИ СТАГВ МЛАУТИНА И СЕСТРЫ СТАГВ
СТЕФАНА ДЕЧАНОСКАГВ, КРАЛЕЙ СЕРБСКИХЪ.

НА ВЕЛИЦѢЙ ВЕЧЕРНИ.

На ГДН, ВОЗВѢХЪ: СТИХИРЫ, ГЛАГОЛАЮЩЕ.

ПО: ПРПБНЕ ОЧЕ:

МѢНІЕ ЕЛЕНА, ДОСТОБЛАГНАА, * ХРІСТА, ЖЕННА ДЪШН ТВОЕА, ВСѢМЪ
СЕРДЦЕМЪ ВОЗДЕЛѢВШИ, * ВСѢ ТЛѢННАА И ДОЛЪ ВЛЕКЪЩАА
ТЩАТЕЛЬНУ ВОСТАВЛА ЕСИ, * И СТЕЗЮ ОУЗКОЮ ТОМУ ПОСЛѢДОВАЛА ЕСИ: *
ИЗЪОБРАЖЕНІЕ ЦРКВЕ НИЩЕТОЮ НОЧЕСКОЮ ИЗМѢНИЛА ЕСИ, * ВРЕМЕННАА ЖЕ
НАСЛАЖДЕНІА ВО ВѢКЪ ПРЕБЫВАЮЩИМЪ: * ВОЗДЕРЖАНІЕМЪ НЕБЪЮ ЛѢСТВИЦУ
ВОСХОДИЛА ЕСИ, * И ВШЕСТИА СЪ МЪДРЫМИ ДѢЛАМИ ВЪ ЧЕРТОГЪ ПРЕБЫВШИ
СПОДОБЛАСА ЕСИ: * СЪ НИМИЖЕ, И НАМЪ НЕ ЗАКОУЧЕТИ, МОЛИСА, * ѿ!
БГОУНЕВѢЩЕННАА.

МѢНІЕ ЕЛЕНА, ВСЕХВАЛНАА, * НЕПРЕСТАНЫМИ ТЪМЪ СЛѢЗЪ ТВОИХЪ
ПЛАМЕНЬ СТРАСТЕЙ ПОГАСИВШИ, * И ДВИЖЕНІА ПЛОТИ ТВОЕА
САМОУЩЕРАДНО ОУДЪВЖИВШИ: * МНОГЪЮ БЛАГЪ ВЪ СЕБѢ ВОДВОРИЛА ЕСИ, *
И ПЛОДЫ ПРЕКРАСНЫХЪ ДОБРОДЕТЕЛЕЙ * ЯКОЖЕ ОВЪЩКА*1 БЛГОРОДНѢЙШАА
ПРОЗРАСТИЛА ЕСИ: * И БЖІТВЕННАА БЛГОУХАНІА УБОЖАНІЕ НА ЗЕМЛИ ВЪ
ЖИВОТѢ БЫВШИ, * ПО ПРЕСТАВЛЕНІИ У ПРИБѢГАЮЩИХЪ ТѢ ОУСЕРДНО ГДА
МОЛИШИ, * ВРАЧУЮЩИ ИХЪ ДЪШЕВНЫА И ТѢЛЕСНЫА БОЛЕЗНИ. * И НАСЪ
ОУБОЖИХЪ И УКААННЫХЪ, * СПОДОБИ КЪ БГУ БЛГОПРІАТНЫХЪ МЛТВЪ ТВОИХЪ,
* ѿ! БГОУКРАШЕННАА.

* цср реч за воћку сам морао невољно да „измислим“, јер Словени ем што нису много разликовали воће и поврће, ем што воће као да нису ни јели (осим јабука и оскоруша које су опевали), а Руси и сада (ваљда услед недостатка изворне речи) користе страну реч за воће: фрукты; колико је ова умотворина успешна остаје другима да просуде.

МЕСЕЦА МАЈА, У 21. ДАН.*2

(С)ПОМЕН ПРЕПОДОБНЕ МАТЕРЕ НАШЕ ЈЕЛЕНЕ, ЧУДОТВОРКЕ
ДЕЧАНСКЕ; У СВЕТУ БИВШЕ ЦАРИЦЕ БУГАРСКЕ АНЕ
[НЕДЕ], КТЕРИ СВЕТОГ МИЛУТИНА И СЕСТРЕ СВЕТОГ
СТЕФАНА ДЕЧАНСКОГ – КРАЉЕВА СРБСКИХ.*3

НА ВЕЛИКОМ ВЕЧЕРЊУ.

На Господе, завапих ... стихире, глас 5.

Подобан: Преподобни оче ...

Мати Јелено, достојна славе, * Христа, женика душе твоје, свим
срцем зажелев(ши), * све што је пропад[љ]иво и [на] доле
вуче журно си оставила, * и стазом уском си за Њим следила; *
изобиље царско си за сиромаштво иначко променила, * а
[при]времене насладе за оно што у векове остаје; * уздржањем си
усходила [уз] небеску лествицу, * и уласка с мудрим дев(ојк)ама у
невестник наднебески си се удостојила; * с њима, да и ми не
одоцнимо, моли се, * о! Богоуневешћена.

Мати Јелено, свехвална, * непрестаним токовима суза твојих
пламен страсти угасив(ши), * и подизања тела твога
самоодречно укротов(ши); * велику благодат си у себи удворила, * и
плодовима прекрасних врлина * као воћка најблагороднија (си)
произрасла: * и божанског миомир(ис)а мирис(ање) на земљи за
живота бив(ши), * по престављењу за оне који ти прибегавају усрдно
Господа молиш, * лечећ(и) им душевне и телесне бол(ест)и. * И нас
убоге и кукавне, * удостој код Бога добро примљених молитава
твојих, * о! Богоукрашена.

*2 преподобна се помиње у дан тзв. тезоименитства, пошто тачан дан њеног упокојења није познат. Ако месни епископ или архимандрит Дечанске лавре одреди неки други дан, тада празновати.

*3 писање службе започето 15. авг. 2017. г. састављањем акростиха. Коначна редакција од 29. маја до 2. јуна 2019. г.; допуна (Икос) 6. јуна 2019. г.

Мати Јелено, преподобна, * у пећину Дечанску од света си се утајила, * посред гора и птица небеских сама се настанив(ши), * и ка горњем ум једино уперив(ши); * као голубица небопарна крилима си вере узлетела, * и на небо Богообећано си [за]сигурно слетела; * женску немоћ мужаствено пренебрегав(ши), * и Божанском силом непрестано укрепљавана бив(ши); * као свет(иц)а светородног корена си се обзнанила, * и дар чудотворства си од Господа примила. * Њега моли, с анђелима ликујућ(и), * за нас с[уна]роднике твоје * о! Богомудр(аств)ена.

Слава ... глас 8:

Ходите, благоверних зборови, * похвалимо данас светог корена свету младицу, * воћку прекрасну усред врта Немањина процвалу; * која багреницу царску одложи, * и ризу смрења одену; * [ис]празну славу светску презре, * а Божанску изнад свега заволе; * њу једнако иштућ(и), у Дечанску испосницу похита, * где се затвори и безмолвију предаде; * коленопреклоне молитве са топлим сузама мешајућ(и), * и Господу живот свој у старање предајућ(и); * а Он изнад свега бездан смирења њеног узвиси, * и чуд(ес)има дивним прослави; * молбе испуњавајућ(и) и (пот)помажућ(и) * онима који [с] љубављу врше (с)помен њен.

И сада ... Богородичан, глас исти.

На стиховње: Слава ... глас 6:

Гвечасни (с)помен преподобне матере наше Јелене засијав(ши), * Србска поколења у свете храмове сабира * да узнесу Богу хвале и молења; * од срца чиста и ума верна благодати просећ(и), * душама својим спасења тражећ(и), * и телима здравља умољавајућ(и), * и радосно јој у Господу клучић(и): * Радуј се, мати преподобна, * заступнице свих који те у невољама призивају; * и богатог у милости Бога, * због тебе данас још више прослављају.

И сада ... Богородичан, глас исти.

Тропáрь Ѣвѣѣ прѣбнѣѣ, глáсъ ѿ:

Бѣ тебѣ, мѣти, ѡзвѣстнѣ ꙗ́вилъ ѣ́же по Ѣвразѣ, * прѣимши бо крѣ́тъ, послѣдовала ѣ́си хрѣ́тъ, * ѡ дѣ́юци оу́чила ѣ́си презирáти оу́бѣ плóть, прехóдитъ бо: * прилѣжáти же ѡ́ дѣ́ши вѣ́щи безсмѣ́ртнѣѣ. * тѣ́мже ѡ́ ѡ́гглы сра́дѣте́а, * прѣ́бнаа ѣ́лено, дѣ́хъ тѣ́оѣ.

Ѣ́нъ тропáрь прѣбнѣѣ, глáсъ ѣ́. [Зорáстовъ]:

Мѣдромѣ трóржннѣ оу́подобнаа ѣ́си, * земнóе за нѣ́ное ѡ́змѣ́нивши, * ѡ́ блага нѣ́ное земнóмѣ предпóстáвннѣ: * сѣ́це своѣ́ пóдвнгомѣ ѡ́чнѣ́ннѣ, * ѡ́ за смнрѣ́ннѣ своѣ́ блáтъ Ѣ́нльнѣ ѡ́ бѣ́а воспрѣ́вннѣ. * ѡ́ нáмъ, нýнѣ́ прослáвлáющнѣ Ѣ́нльнѣ пáмáтъ тѣ́оѣ, * молн оу́ негѣ́, дародáтѣла всѣ́хъ блáгнѣ, * тѣ́оѣхъ богáтъхъ даровáннѣ, * ѡ́! мѣ́ти ѣ́лено, бѣ́омѣ прѣбогáтѣа.

НА Ѣ́ТРЕНН.

[Велнчáннѣ Ѣ́вѣѣ прѣбнѣѣ:

Оу́ блáжáемъ тѣ́а * прѣ́бнаа мѣ́ти ѣ́лено, * ѡ́ чтѣ́мъ сѣ́тъ пáмáтъ тѣ́оѣ: * тѣ́а бо мóлнши за нáсъ * хрѣ́тъ, бѣ́а нáшего.]

Ѣ́[лн]: Ѣ́сóбенное прѣбнѣѣ:

Оу́ блáжáемъ тѣ́а * прѣ́бнаа мѣ́ти ѣ́лено, * въ мóнáшесствѣ́ пóдвнзáющнѣа нáстáвннѣ, * ѡ́ въ мѣ́рѣ́ прѣбывáющнѣа мѣ́твенннѣ.

Ѣ́лóмъ ѡ́збрáнннѣ: Тѣ́рпѣ́а пóтѣ́рпѣ́хъ гѣ́а:

Вáнльнѣ прѣ́бнѣѣ ѣ́ленѣ́, нá ѣ́, глáсъ Ѣ́,

ѣ́гѣ́же крáегрáнѣ́ѣ [въ тропáрѣ́хъ]:

Ѣ́ленѣ́ дѣ́чáнскѣ́ пѣ́снослóвннѣ.

Въ вѣ́орóднчнáхъ же: [Тѣ́орѣ́ннѣ:] Зорáстовѣ́.*4

Пѣ́снь ѡ́. Ѣ́рмóсъ:

Ѣ́кѣ́ по сѣ́хъ пѣ́шесѣ́тѣ́ковáвъ ѡ́нль по бѣ́зднѣ́ сѣ́опáмн, * гонѣ́тѣла фáрáнъа вѣ́дá пóтѣ́плáема, * бѣ́хъ пóвѣ́днѣ́ пѣ́снь поѡ́мъ, вóпѣ́шѣ́.

* акростих сáстáвльн и зáпóчѣ́тѣ 15. áвгустá 2017. г.

Тропар општи преподобној, глас 8:

У теби се, мати, [за]сигурно спасе [Бого]ликост, * јер узев(ши) крст, пошла си за Христом, * и делатно си учила да се презире тело, јер је пролазно; * а да се брине о души ([с]твари) безмртној. * Стога се заједно са анђелима радује, * предобна Јелено, дух твој.

Други тропар преподобној, глас 5. [Зорастов]:

Иудром трговцу си се уподобила,⁵ * земаљско за небеско променив(ши), * и благо небеско испред земаљског поставив(ши); * срце своје подвигом очистив(ши), * и за смирење своје благодат обилну од Бога примив(ши). * И нама, који сада прослављамо часни (с)помен твој, * моли у Њега, Дародавца свих добара, * твојих богатих дарова, * о! мати Јелено, Богом пребогата.

НА ЈУТРЕЊУ.

[Величање опште преподобној:

Блаженом те зовемо, * преподобна мати Јелено, * и поштујемо свети (с)помен твој; * јер ти молиш за нас * Христа, Бога нашег.]

И[ли]: особито преподобној:

Блаженом те зовемо, * преподобна мати Јелено, * оних који се у монаштву подвизавају наставнице, * и оних који у свету пребивају молитвенице.

Псал(а)м избрани: Стрпљиво очекивах Господа ...⁶

Канон преподобној Јелени, на 4, глас 6,

чији је акростих [у тропарима]:

Јелену Дечанску песмословим(о).

А у богородич(а)нима: [Творење:] Зорастово.

Песма 1. Ирмос:

[Пре]пешачив(ши) по дну [мора] као по копну стопама, Израил, * гледајућ(и) [про]гонитеља Фараона потопљена, клицаше: * Богу победн[ич]ку песму појмо.

⁵* ср. Мт. 13,44-46.

⁶* Пс. 39,2.

Блѣнѹ прѣбнѹ воспѣти, * въ мѣрѣ въ малѣ црѣтвѹющѹ, * въ дѣлѣ
же горестѣ въшнѹющѹ, * хрѣтѣ мѡн, слово мнѣ дѣброе дѣрѣнѣ.

Лѣгкѡстѣ ѣга хрѣтѡва всерѣдѡстнѡ воспрѣѣвшн, * всѣа попечѣнѣа своѣа
на негѡ възвѣргла ѣсн, * ѣ ѣднѡ томѹ оѹгѡднѡмъ [по]рѣвноваа ѣсн.

Бѣмскѡе вселѣнѣе ѣ блѣгъ прѣсмѣслѣннѡхъ наслаждѣнѣе, * ѣже
оѹгѡтѡвааа бѣолѡбѣемъ, * ѣ тебѣ, мѣтн, дадѣаа ѣакѡ възмѣздѣе
трѣдѡвъ твоѡхъ. **Бѣенъ:**

Застѣплѣнѣе держѣбнѡе ѣ оѹтѣверждѣнѣе ѡслобѣѣемѡхъ, * въбрѣннаа ѣ
прѣславнаа вѣчѣе, * сѣсѣаа вѣсѣхъ прѣзѣывѡющнхъ тѣа.

Пѣснь г. Ірмѡсъ:

Нѣстѣ сѣтъ, ѣакоже ты, гдѣн, вѣже мѡн, * възнесѣнъ рѡгъ вѣрнѡхъ
твоѡхъ, блѣже, * ѣ оѹтѣвердѣнъ нѣсѣ на каменнѣ ѣспѡвѣданѣа твоегѡ.

Нѣмѣннѣскѡе бѣгорѡднѡе прѡзѣбѣнѣе, * ѣ рѡда сѣрѣскагѡ бѣолѣпнѡе
оѹкрасѣнѣе, * пѣсньмн бѣгохѡвѣльнѡмн, блѣнѹ црѣтвеннѹ ѣ
прѣбнѹ, оѹбѣѣжѣемъ.

Оѹдрѣчѣла ѣсн тѣла твоегѡ стѣпѣтнаа възвѣнзѣнѣа, * ѣ оѹспѣла ѣсн
оѹмъ заблѣждающаа възыгрѣнѣа: * оѹединѣвшнѣа ѣ ѡдѣвшнѣа
пѡдѣвѣ, постѣ ѣ мѣтѣ.

Дѣнъ твоѡхъ земнѡхъ прѣскѡрбѣе, * ѣ скорбѣнъ мнѡгѡчѣслѣннѡхъ
терпѣнѣе: * стѣзѣа тн бѣша кѣ блѣжѣнствѹ прѣвѣды рѣдн ѣзгнѣннѡхъ,
* ѣ вхѡдъ въ црѣтѣе дѣхѡмъ нѣнѣнѣхъ. **Бѣенъ:**

Оѹчѣе бѣгоколѣнѣе ѣ дѣа сѣагѡ содѣѣнствѣе, * тебѣ, бѣонъзѣбрѣннаа
ѡтѣроковѣце, сотѣврѣ сѣа вселѣнѣемъ: * ѡ! да, * мѣтѣамн твоѡмн,
* ѣ мы бѣдемъ ѡбѣнѣтелнѣе трѣнѣнѣа блѣтн.

Ѣдѣленъ, глѣсѣ дѣ:

Одѣждѹ црѣтвеннѹ ѡложѣвшн, * ѣ въ пѡдѣвѣѣ ѣснѡ прѡсѣѣвшн: *
ѣакѡ свѣздѣа свѣтлѣѣнѣшаа на нѣсн възсѣѣла ѣсн, * ѣ всѡ поднѣнѹ
свѣтѡмъ твоѡмъ прѡсѣтлѣѣла ѣсн, * прѣбѣнаа мѣтн нѣша, блѣно
црѣтѣвѡмѣнѣтаа: * молѣаа ѡ нѣсѣ днѣсѣ тѣа слѣвѣнѣнѣхъ, * ѣ свѣтлѣѹ
пѣмѣтѣ твоѡ ѡверѣнѣющнхъ. **[Дѣѣждѣ.]**

Јелену преподобну да опевам, * која у свету за кратко царова, *
а задуго горчину куша, * Христе мој, реч му лепу даруј.

Дакоћу јарма Христова^{7*} сверадостно прихватив(ши), * све си
бриге своје на Њега пребацила, * и једино си [за] Њему
угодним стремила.

Бдемско насељење и добара над(с)мислених наслађивање, * које
се уготови Богољубцима,^{8*} * и теби се, мати, даде као плата за
труд(ов)е твоје. **Богородичан:**

Заштито моћна и утврђење зостављаних, * бор(бе)на и
преславна Владичице, * спасавај све који Те призивају.

Песма 3. Ирмос:

Нема светога, као [што си] Ти, Господе Боже мој; * који си узвисио
рог верних Твојих, Благі, * и утврдио нас на камену исповедања
Твога.

Немањићки благородни изданак, * и [на]рода србског
боголепни украс, * песмама благохвалним, Јелену царствену и
преподобну, славимо као блажену.

Укротила си тела свога страстна подизања, * и успавала си ум
заводећа поигравања; * осамив(ши) се и предав(ши) се
подвигу, посту и молитви.

Дана твојих земаљских тугаљивост, * и невоља многобројних
трпељивост; * стаза ти бише у блаженство правде ради
прогнаних, * и (у)ход у Царство духом сиромашних.^{9*} **Богородичан:**

Очево благовољење и Духа Светога садејство, * Тебе, Богоизабрана
Дев[ојч]ице, начини стаништем Сина; * о! да, молитвама твојим,
* и ми постанемо обита[ва]лиште Тројичне благодати.

Сједален, глас 4:

Одежду царску одложив(ши), * и у подвигу сјајно просијав(ши);
* као звезда најсветлија на небу си засијала, * и сво поднебесје
светлошћу својом (си) обасјала, * преподобна мати наша, Јелено
царскоимен(ит)а; * моли се за нас који те данас славимо, * и светли
(с)помен твој вршимо. **[Два пута.]**

^{7*} ср. Мт. 11,30.

^{8*} ср. 1. Кор. 2,9.

^{9*} ср. Мт. 5,10 и 3.

ГЛАВА, њ НЫНѢ, БЧЕНЪ, ГЛАСЪ ТОЙЖЕ:

РАДОСТЬ ПЕЧАЛЬНЫМЪ њ ѠДЫХАНІЕ ВРѢМЪ ИКОРНЫМЪ, * ТЫ ѢСН, ГПІЖЕ
НАША њ ВЛЧЦЕ, * њ КЪ БГѸ БЛГОПРІАТНѢЙШАА МЛТВЕННИЦЕ.

ПѢСНЬ Д. Ірмосъ:

ХРІТОСЪ МОА СЛА, * БГЪ њ ГДЪ, * ЧТНАА ЦРКОВЬ БГОЛѢПНУ ПОЕТЪ
ВЗЫВАЮЩИ, * Ѡ СМЫСЛА ЧИСТА Ѡ ГДѢ ПРАЗДНЮЩИ.

ЕГІПЕТСКИХЪ ВРЕМЕННЫХЪ њ ГРѢШНЫХЪ НАСЛАЖДЕНІЙ, * ІАКОЖЕ МОУСЕЙ
ПРЕМЪДРІЙ, ѠРЕКШИСА, * БОЛШЕЕ БОГАТСТВО ВМѢНИЛА ѢСН ПОНОШЕНІЕ
ХРІТОВО њ СТРАДАНІА, * СОЗЕРЦАЮЩИ БГОУГОТОВАННОЕ МЗДОВОЗДААНІЕ.

ЧДО ЗНАМЕНИТОЕ ЗНАМЕНІЕ [ѢСТЬ] СЕСТРИНСКІА ЛЮБВЕ КО БРАТѸ, *
ВЕЛИКІА ВЪ ЖІЗНИ ЗЕМНѢЙ, ВЛЩШЕЙ ЖЕ ВЪ НБНѢЙ: * ВЪ НЕЙЖЕ КО
СГБЫХЪ РАДУЕТЕСА, * њ НАСЪ, ОУМОЛІТЕЛЕЙ ВАШНХЪ МЛТИВНУ ПОСѢЩАЕТЕ.

АГГЛЫСКАГѠ ЧІНА СПОДОБЫШИСА, ЁЛЕНО ЦРТВЕННАА, * ВСА ЦАРСКІА
ПОЧЕСТИ ОУМЕТЫ ВМѢНИЛА ѢСН: * ВЛАСНИЦѸ БАГРАНИЦѢ ПРЕВОЗЛЮБЫШИ,
* ПЕЦЕРѸ ЖЕ ПОСТНИЧЕСКѸ ЦРТѢЙ ПАЛАТѢ ПРЕПОЧТИВШИ. **БЧЕНЪ:**

АРХАГГЛЫСКОЕ РАДОСТНОЕ ПРОВѢЩАНІЕ, * њ МЫ ГРѢШНИИ, ПРИНОСАЩЕ ТЕБѢ,
АДВО ПРЕЧТАА, МОЛИМЪ ТА: * НЕ ЗАКЛЮЧИ Ѡ НАСЪ, ВОСПѢВАЮЩИХЪ ТА,
ДВЕРИ МЛРДІА ТВОЕГѠ.

ПѢСНЬ Е. Ірмосъ:

БЖІИМЪ СВѢТОМЪ ТВОИМЪ, БЛЖЕ, * ОУТРЕНЮЩИХЪ ТН ДШЫ ЛЮБОВІЮ
ѠЗАРН, МОЛИСА, * ТА ВѢДѢТИ, СЛОВЕ БЖІЙ, ИСТИННАГО БГА, * Ѡ МРАКА
ГРѢХОВНАГѠ ВЗЫВАЮЩА.

НЕ ИМѢЩИ НИКАКІА ПОМОЩИ Ѡ ЧЛВКЪ, * њ ВЪ ИКОРБИ СВОЕЙ
ОУЕДИНЕННАА ПРЕБЫВШИ: * НА ГДА ВСЕ ОУПОВАНІЕ СВОЕ ВОЗЛОЖІЛА ѢСН,
* њ БОЛИ ЁГѠ БЕЗРОПОТНУ ВОЗДАЛАСА ѢСН.

СѢТНАА њ ВСА КРАСАА ВЪ МІРѢ СЕМЪ ѠСТАВЫШИ, * ПЕЦЕРѸ ОУБОГѸЮ
СТАНА СЕБѢ ИЗБРАЛА ѢСН: * њ МІРѸ ИСХОДѸМНАА ТВОРАЩИСА, *
ДОБРОТЫ њ МЪДРОСТИ ПРЕМІРНАА ПРИЧАСТНИЦА ІАВІЛАСА ѢСН.

Слава ... **и** сада ... **Богородичен, глас исти:**

Радост жалосним и одушак свим невољним, * Ти (је)си, Госпођо наша и Владичице; * и пред Богом најбоље примљена молитвенице.

Песма 4. Ирмос:

Христос је моја сила, * Бог и Господ, * часна Црква богољепно поје кличућ(и), * од (раз)ума чиста у Господу празнујућ(и).

Египатских [при]времених и грешних наслада, * као [и] Мојсеј премудри, одрекав(ши) се, * [за] веће си богатство сматрала поругу Христову и страдања, * созерцајућ(и) од Бога припремљену награду.*¹⁰

Чудо знаменито знак [је] сестринске љубави према брату, * велике за живота земног, а још веће за небеског; * у коме се (мећ)у светима (заједно) радујете, * и нас, умолиоце ваше милостиво походите.

Анђелског чина удостојив(ши) се, Јелено царствена, * све царске почасте си [за] трице сматрала; * власеницу више од багренице узљубив(ши), * а пећину испосничку више од царске палате ценив(ши).

Богородичан:

Арханђелски радосни поздрав, * и ми грешни, приносећ(и) Т(еб)и, Дјево пречиста, молимо Те: * Не затвори пред нама, који Те опевамо, двери милосрђа Твога.

Песма 5. Ирмос:

Божијом светлошћу Твојом, Благи, * озари душе оних који Ти јутрњују [с] љубављу, молим се, * да [у]познају Те[бе], Речи Божија, истинитог Бога, * који дозива из мрака греховнога.

Немајућ(и) никакве помоћи од људи, * и у невољи својој усамљена остав(ши); * на Господа си сво поуздање своје положила, * и вољи (си) се Његовој безроптајно предала.

Гујетно и све красно у свету овом напустив(ши), * пећину си убогу [за] стан[иште] себи из(а)брала; * и свету се скудоумна чинећ(и), * лепоте си се и мудрости надсветске причасница показала.

^{10*} ср. Јевр. 11,25 и 26; 1. Кор. 2,9.

Всплю всензрѣдною благо нѣное прѣверѣтши, ѣлено бѣомѣдраа: *
земноѣ оуѣѡгмиз не раскѣвшивса расточнѣла ѣсн, * н ко двѣрѣхъ
богатѣйшагѡ во вѣкѣ вселѣласа ѣсн. **Бѣенз:**

Гвѣта бжѣтвеннагѡ зарѣми ѡзарѣ ма, дѣо: * ѣже зрѣкѣ
бжѣтвенный во чрѣвѣ твоѣмъ вмѣстѣвшася, * н тѣмѣ грѣхѣхѡвнѣю
ржѣтвѣмъ твоѣмъ разслабѣвшася.

Пѣснь Ѣ. Ёромѣс:

Житѣйское море, воздвнзѣемое * зрѣ напѣстей бжѣю, * кѣ тѣхомѣ
пристѣнницѣ твоѣмѣ * прѣтѣкѣ, вопѣю ти: * возведѣ ѡ тѣлѣ живѣтѣ моѣ,
* многомѣтѣ.

Юзникѡмъ ѡ вѣка н скорѣвѣющимъ сострѣждѣши, * всѣ горѣсѣти на
землѣ вкѣсѣла ѣсн: * нынѣ же радѣшиса на нѣсн со
бѣовсыновлѣнными.

Преложѣнѣ сѣца твоѣгѡ ѡ скоропрѣходѣцагѡ кѣ
прѣнопрѣбывѣащемѣ, * недѡмѣнное ѣсть празднолѣбнымъ
члѣвѣкѡмъ: * радѣстнаа же бѣослѣвѣющимъ ѣгѣлѡмъ, * ѣхѣ ликѡмъ по
блѣтѣ причѣслася ѣсн.

Еѣльское поѣчѣнѣ оуѣслѣшавши, * н кѣ повелѣннѡмѣ совершѣнствѣ
потѣнѣшиса: * нѣцѣмъ ѣмѣнѣ своѣ тѣйноу раздалѣ ѣсн, *
ѡжидѣащѣ тѣомъ ѡ сѣрѣвѣдѣа тѣйноу воздѣанѣе. **Бѣенз:**

Твердыне болѣзньѡущихъ н наставлѣнѣ влѣстѣвѣущихъ, * вѣе, гѣже
влѣще: * нсѣѣлѣ оуѣзвѣннѣю дѣшѣ моѣ, * н оуѣрѣви оуѣмъ моѣ кѣ
бѣовѣдѣнѣю.

Конѣакѣ, глѣсѣ Ѣ:

Пѣстыннѡлѣбныхъ житѣе всѣмъ сѣцемъ возлѣблѣши, * мѣти ѣлено
прѣнослѣвнаа: * ѣакѡ блѣгорѣзѣмнаа ѣнница * ѣгѣ хрѣтѣѡвѣ радѣстнѡ
прѣрѣглѣла ѣсн, * всѣ скѡрѣвнаа въ мѣрѣ ѡстѣвѣши, * н тѣомъ тѣгѣ
ѣцѣщи. * тѣмѣже, кѣ немѣ дерзнѣвѣнѣе ѣмѣщи, * молѣшиса не прѣстѣи *
ѡ вопѣѡущихъ тѣ: * Радѣшиса, мѣти ѣлено прѣвнаа, * чѣдѣтѣвѣрице
дѣчѣнскаа. **Ѓкосѣ:**

Куповином најизврснијом благо небеско стекав(ши),
Јелено богомудра; * земаљско си убогима не
премишљајућ(и) се раздала, * и у двор(ов)има Најбогатијег (си)
се навек населила. **Богородичан:**

Гветлости божанске зрацима озари ме, Дјево; * Ти која си Зрак
божански у утроби Својој сместила, * и таму греховну
Породом Твојим разслабила.

Песма 6. Ирмос:

Животно море гледајућ(и) * узбуркано буром напасти, * [к] тихом
пристаништу Твоме * притекох, и вапијем Ти: * Уздигни из
трулеж(ност)и живот мој, * Многомилостиви.

Узницима од века и невољницима састрадавајућ(и), * све си
горчине на земљи искусила; * а сада се радујеш на небесима са
Богоусиновљенима.*¹¹

Промена срца твога од брзопролазног на вечнотрајуће, *
несхватљива је празнољубним људима; * а радосна Бога
славећим анђелима, * чијим си се ликовима по благодати приборјала.

Еванђелску поуку послушав(ши),*¹² * и ка заповеђеном
савршенству похитав(ши);*¹³ * сиромашнима си имање
своје тајно раздала, * очекујућ(и) само од срцевидца тајно
узвраћање. **Богородичан:**

Тврђаво болујућих и наставо владајућих, * Богородице,
Госпођо Владичице; * исцели рањену душу моју, * и управи
ум мој ка бого[по]знању.

Кондак, глас 3:

Пустинољубних живљење свим срцем узљубив(ши), * мати
Јелено, увек слављена; * као благоразумна јуница * у јарам
Христов радосно си се упрегла, * све што жалости у свету
оставив(ши), * и једино Њега иштућ(и). * Стога, пред Њим смелост
имајућ(и), * да се молиш не престај * за оне који ти кличу: * Радуј се,
мати Јелено преподобна, * чудотворко Дечанска. **Икос:**

¹¹* ср. Еф. 1,5; Рим. 8,15 и 23 и сл.

¹²* ср. Мт. 19,21.

¹³* ср. Мт. 5,48 – 6,4; Јевр. 6,1.

Бл҃городіємѡ оукра́шеннѡ, * ѡннѡ цр҃твеннѡ, * бл҃горазѡміємѡ
оудивлѣемѡ, * ѡ вѡ мона́шествѣ по́двигомѡ просі́авшѡ, * ѡ по
преставлѣніи чѡдесѣи іавлѣемѡ, * ѡ рѡда хр҃ті́анскагѡ врагѣи оустраша́ющѡ,
мѣрь на́шѡ ѣленѡ прѣ́бнѡ * ны́нѣ восхва́лемѡ іакѡ настѣ́вницѡ
мона́шествѡущихъ * ѡ застѣ́пницѡ вѡ мі́рѣ пребы́вающихъ, * вопі́юще
сице́ваа: * **Р**а́дѡи́сѡ, ѡво́цко вѣ́рта нѣманина: * ра́дѡи́сѡ, ѡра́сле ко́рене
бл҃городна. * ра́дѡи́сѡ, гп҃же цр҃твонмени́таа: * ра́дѡи́сѡ, добродѣ́тельми
оукра́шеннаа. * ра́дѡи́сѡ, смиренномѡд́ріа ѡбразѡ показѣ́шаа: * ра́дѡи́сѡ,
аггѣ́льскій ѡбразѡ прі́авшаа. * ра́дѡи́сѡ, молѡвы́ житѣ́йскіа оудали́вшаа: *
ра́дѡи́сѡ, члѣ́ческагѡ сожитѣ́льства оуеди́ни́вшаа. * ра́дѡи́сѡ, деча́нскѡ
ла́врѡ ѡхранѣ́ющаа: * ра́дѡи́сѡ, чѡдодѣ́иствѣи просла́вленнаа. * ра́дѡи́сѡ,
бл҃говѡніе хр҃тѡво іавлѣ́ющаа: * ра́дѡи́сѡ, сла́вѡ стѣ́ыхъ оудобра́ющаа. *

[Людіе:] Ра́дѡи́сѡ, мѣ́ти ѣ́лено прѣ́бнаа, * чѡдотво́рице деча́нскаа.

Сѹнаѡ́рь:

Стѣ́хн:

Пѣ́рвѣи хр҃ті́анствѣи цр҃и́цѣ тезоимѣ́ннѡ,
вѡ по́движѣ́ сла́внѡ просі́авшѡ,
дне́сь достоцр҃твеннѡ съ не́ю помни́аемѡ.

Тѣ́сночѡ вре́меннагѡ житѣ́льства прензлі́ха вкѡ́и́вши,
широ́чѡ приножитѣ́ прензѡ́бильнѡ оунаслѣ́довала ѣ́си.

Ві́а на́ша прѣ́бнаа мѣ́ти ѣ́лена деча́нскаа [вѡ мі́рѣ: ѡнна [не́да]], вѣ́ дцѣ́рію
стѣ́агѡ кра́ла се́рбскагѡ сте́фа́на оѹроша втора́гѡ мнѡ́тїна ѡ кра́льницы
ѡнны [тѣ́ртерѡ], ѡ сестро́ю стѣ́агѡ кра́ла сте́фа́на оѹроша трѣ́тїагѡ
деча́нскагѡ, ѡ женѡю бо́лгарскагѡ царѣ́а мї́хаїла трѣ́тїагѡ ѡсена –
шншма́на. да бы ѡжені́лѡ деодо́рою, дцѣ́рію вѹза́нтїйскагѡ царѣ́а
мї́хаїла де́кагѡ палеоло́га, ѡнѡ насі́льнѡ ѡгна ѡ ко ѣ́динѡ ѡ бо́лгарскихъ
монасты́рей: послѣ́днї же чо́гѡ пораже́ніа ѡ вѡ́йска стѣ́агѡ кра́ла сте́фа́на
деча́нскагѡ вѡ бра́ни при велеѡ́ждѣ а́тїа-гѡ го́да, ѡна вѣ́ свѡбожде́нна ѡ
возвращѣ́нна вѡ се́рбію, ѡдѣ́же вѡко́рѣ пострѣ́жеа прі́авши ѡма ѣ́лена, іакѡже ѡ
мнѡ́гїа ѡ вла́дѣ́тельскагѡ рѡда се́рбскагѡ, прѣ́жде ѡ по́слѣ́жде не́а.
подви́зѣ́шеа, тихѡвѣ́ствующихъ ѡ сокрѡ́вѣ́ющихъ ѡ мі́ра ѡ члѣ́кѡ, вѡ деча́нскихъ

Благородношћу украшену, * Ану царствену, * која
Благоразумношћу задивљује, * и у монаштву подвигом
просија, * и по престављењу чуд(ес)има се јавља, * и непријатеље
рода хришћанског устрашује, * матер нашу Јелену преподобну *
сада похваљујемо као наставницу оних који монахују * и заштитницу
оних који у свету пребивају, * кличући овако: * **Р**адуј се ,воћко [из]
врта Немањина; * радуј се, младице [од] корена благородна. * Радуј
се, госпођо царскоименита; * радуј се, врлинама украшена. * Радуј се,
јер слику смиреноумља показа; * радуј се, јер анђелски образ прими.
* Радуј се, јер се [од] вреве светске удаљи; * радуј се, јер се [од]
саживота с људима осами. * Радуј се, јер Дечанску лавру чуваш; *
радуј се, чудотворствима прослављена. * Радуј се, јер миомир(ис)
Христов јављаш; * радуј се, јер славу светих улепшаваш. *

[Народ:]

Радуј се, мати Јелено преподобна, * чудотворко Дечанска.

Синаксар:

Стихови:

Првој хришћанској царици истоимену,
у подвигу славно просијалу;
данас достојно царствености с њом (с)помињемо.

Тескобу [при]временог живљења (и)сувише искусив(ши),
ширину вечног живота преизобилно си наследила.

ва наша преподобна мати Јелена Дечанска (у свету: Ана – Неда)
би кћи светог краља Србског Стефана Уроша II Милутина и
краљице Ане (Тертер), и сестра светог мученика краља Стефана
Уроша III Дечанског, и жена Бугарског цара Михаила III Асена
– Шишмана. Да би се оженио Теодором, кћерком Византијског
цара Михаила IX Палеолога, он је на силу отера у један од бугарских
манастира; а након његовог пораза од војске св. краља Стефана
Дечанског у битци код Велбужда 1330. године, она би ослобођена и
враћена у Србију, где се убрзо постриже добивши име Јелена, као и
многе из владалачког рода Србског, пре и после ње. Подвизавала се,
тихујући и скривајући се од света и људи, у Дечанским испосницама.

постницахъ. годъ и дѣнь тоа оупокоенїа намъ не вѣдомы [перваа полъ дѣ-гво вѣка], ѣже мѡщи днѣсь почиваютъ въ дечанстѣмъ храмѣ, въ наосѣ при рацѣ стѣгво стефана дечанскаго. ѣгда тѣрки лѣчв-гво годъ хотѣху оуничтожити дечанскїй монастырь, ѿ раки ѣа, ѣкоже и ѿ раки стѣгво крааа стефана, и звы пламень ѿгоняющъ нападающихъ. ѿ ѣа вклѣдыванїи, три намъ вѣдомы: ѣа гробнаа црковъ престѣаа бѣи въ кѣи крѣшѣѣ [мочарѣ] въ хвѡстнѣ: монастырь оубожецъ [ржавецъ] съ црковию введѣнїа престѣаа бѣи: и монастырь бѣднѣацы, при клїнѣ въ метѡхїи, созданаа ѣдинобременно дечаномъ. днѣсь ѣсть метѡхъ пѣщскїа патрїархїи, и бѣаа разорѣема ариѣтами, которїи по рѣти оухицирїша и оубїша бѣднѣацкаго іеромонаха стефана [пѣрича]. въ людехъ и монашестѣѣ почитаетсѣ вкѣпѣ со монахомъ харїтѡномъ чернорѣцкимъ ѣакъ новомѣнникъ, ѣце и не слѣжебнѡ вносѣнъ въ мѡслово стѣихъ нашеа цркве.

Тоа и тѣхъ мѣтвами, гдѣ иже хрїтѣ, бже нашъ, помїади насъ. **Амїнь.**

Пѣснь 3. Ірмосъ:

Росодѣтельнѡ оубѡ пѣщъ * содѣла ѣггѣа преподѡбнымъ ѡтрокѡмъ, * халдѣи же ѡпалающе велѣнїе бжїе, * мѣчїтелеа оубѣща копїти: * блгвѣнъ ѣси, бже ѡтѣцъ нашихъ.

Страданїа житѣйскаа лѣствїца тѣ бѣша и звѣстнаа въ селѣнїа небѣснаа, * печѣаа же временнаа содѣлованїе къ преспѣанїю вѣчныхъ славы, * и блгвѣнїа оукрѣплѣшагво тѣ, бѣа ѡтѣцъ нашихъ.

Нешкѣднѣи мѣти хрїтовѣ всѣа воздавшисѣ, * и крїтъ ѣгво на рамена радостноу взѣмши: * въ житѣйствѣи бѣри томѡ копїала ѣси: * блгвѣнъ ѣси, и збавлѣи мѣ, бже ѡтѣцъ нашихъ.

Ѿдѣанїе дѡшнѣ твоеа свѣтлое, * и пребыванїе со стѣми радостное, * ѡмолїи и мнѣ немоцствѡщемѡ, поющемѡ тебѣ, * блгодѣждшѡ бѣи и ѡцѣи нашемѡ. **Бг҃енъ:**

Ѿслабленїе намъ въ нѣждахъ * и предстѣтельство въ скорбехъ, бѣе приснодѣо, * зацити ѿ злодѣйствѣа вражїа, * и насъ копїющихъ тѣ: * блгвѣна ѣси, мѣи бѣа ѡтѣцъ нашихъ.

Година и дан њеног упокојења нису нам познати (прва половина 14. века), а мошти јој данас почивају у Дечанском храму, у наосу поред гроба св. Стефана Дечанског. Када су Турци 1692. године хтели да униште Дечански манастир, из њене гробнице, као и из гробнице светог краља Стефана, изби пламен који отера нападаче. Од њених задужбина, три су нам познате: њена гробна црква Пресв. Богородице у селу Крушеву (Мочаре) у Хвосну; манастир Убожац (Рђавац) са црквом Ваведења Пресв. Богородице; и манастир Будисавци, код Клине у Метохији, грађен истовремено са Дечанима. Данас је метох Пећске Патријаршије, и био је разаран од Арнаута, који су после рата киднаповали и убили Будисавачког јеромонаха Стефана (Пурића). Међу народом и монаштвом се поштује заједно са монахом Харитоном Црноречким као новомученик, иако још није званично унесен у Месецослов светих наше Цркве.

Њеним и њиховим молитвама, Господе Исусе Христе, Боже наш, помилуј нас. **Амин!**^{*14}

Песма 7. Ирмос:

Анђео учини да [у]сијана пећ * ороси свете младиће, * а заповест Божија која [с]пали Хајдејце, * мучитеља убеди да [с њима] кличе: * Благословен [је]си, Боже отаца наших.

Градања животна лествица ти беху поуздана у станишта небеска, * а мука [при]времена припрема за изобиље вечне славе,^{*15} * и благословâ Укрепитеља твога, Бога отаца наших.

Милости неоскудној Христовој сва се предав(ши), * и крст Његов на рамена радосно узев(ши); * у животној бури си [Ње]му кличала: * Благословен [је]си, Избавитељу мој, Боже отаца наших.

Одело душе твоје светло, * и пребивање са светима радосно, * моли и мени онемоћалом, који певам тебе, * која добро угоди Богу и Оцу нашем.

Богородичан:

Олакшање нам(а) у тескобама * и заступање у невољама, Богородице Приснодјево, * заштити од злог дејства вражијег, * и нас који Ти кличемо: * Благословена [је]си, Мајко Бога отаца наших.

^{14*} при састављању овог Синаксара коришћени текстови са „[Википедије](#)“ и сајта [Београдског манастира Ваведења Пресв. Богородице](#).

^{15*} ср. 2. Кор. 4,17 (у Синодалном преводу на србски).

Пѣснь ѿ. Іѣрмосъ:

Изъ пламене преподѣбнымъ рѣсѣмъ источишъ ѣси, * и прѣвнагѣмъ жертвѣмъ водѣю попалишъ ѣси: * всѣмъ бо творѣши, хрѣстѣ, * токѣмъ ѣже хотѣти, * тѣмъ превозносишъ во всѣмъ вѣки.

Славу земнѣю и пристрастїе бл҃горушѣмъ ѿвергши, * и чистымъ оумомъ краснѣи небышъ созерцавши: * хрѣста нынѣ, мѣти, превозносиши во всѣмъ вѣки.

Давра дечанска не славитсѣ точию чюдотворными мощами ѿснователѣ своегѣ, * но и тебѣ, мѣти прѣвнаѣ, честнѣмъ прославлетсѣ, * хвалами и превозносами хрѣста во всѣмъ вѣки.

Окрестныѣ всѣмъ земли ерѣвѣи, * бл҃гословенными плоды бл҃гочѣїѣмъ бл҃гославишъ, * во бл҃гознаменитый днѣшний прѣзидникъ * прѣвныѣ мѣтре нашеѣ елѣны, * възиграйте и превозносите хрѣста во всѣмъ вѣки.

Бѣенъ:

Рышнѣи силы, влчце, призирающе на тѣмъ торжествуютъ, * всѣ же родѣ члвччестѣи съ ними ликуютъ: * нѣбоземнѣ превозносаще, тѣмъ пребл҃гвеннѣю, во всѣмъ вѣки.

Пѣснь ѿ. Іѣрмосъ:

Бга члвчкѣмъ невозможнѣмъ видѣти, * на негоже не смѣютъ чини агглыстѣи взирати: * тобою бо, всечѣмъ, ѣвнѣмъ члвчкѣмъ слово воплощенѣ, * ѣгоже величающе, съ нѣными вѣи, тѣмъ оубл҃жаемъ.

Рѣмъ подвиги и слѣзы твоѣ, ерцѣвѣдецъ, гдѣ, * оутѣши тѣмъ своимъ похощенїемъ и даровѣ ти бл҃гѣмъ чюдотворенїемъ, * ѿ неѣже и намъ прославляющимъ тѣмъ цѣдрѣмъ подаждъ, * ѿ мѣи млчїю пребогачѣмъ.

Изшедши ѿ мѣра сегѣмъ стѣхѣми двѣнжмагѣмъ, * и свобѣдши ѿмъ тѣмъжестѣи плотскѣмъ и молвы мѣрскѣмъ: * въ пещерѣмъ ѣкѣмъ въ землѣю ѿбѣтованнѣю вселѣмъ ѣси, * стажавши тихѣвѣтельное пребыванїе.

Песма 8. Ирмос:

Из пламена си светима росу источио, * и жртву (си) праведникову [с] водом спалио; * јер све што хоћеш, Христе, [Ти] чиниш; * Тебе преуносимо у све век(ов)е.

Главу земаљску и пристрашће благоразумно одбацив(ши), * и чистим умом красоте небеске сагледав(ши); * Христа сада, мати, преуносиш у све векове.

Лавра Дечанска се не слави само чудотворним моштима оснивача свога, * но и тебе, мати преподобна, часно прославља, * хвалећ(и) и преуносећ(и) Христа у све векове.

Околне све земље Србске, * Богорас(ле)ним плодовима побожности благоукрашене, * на добрознаменити данашњи празник * преподобне матере наше Јелене, * узиграјте и преуносите Христа у све векове.

Богородичан:

Ришње силе, Владичице, погледајућ(и) на Те торжествују, * а сви нараштаји људски с њима ликују; * небоземно преуносећ(и), Тебе Преблагословену, у све векове.

Песма 9. Ирмос:

Бога је људима немогуће видети, * и нањ не смеју [ни] чиновни анђелски (по)гледати; * а Тобом, Свечиста, јави се људима Логос оваплоћени; * Њега величајућ(и), [ми] Те с небеским војскама, славимо [као] блажену.

Ридећ(и) подвиге и сузе твоје, Срцезналац, Господ, * утеши те својим похођењем и дарова ти благодат чудотворства, * од које и нама који те прослављамо дарежљиво подај, * о! мати милошћу пребогата.

Изишав(ши) из света овог стихијама [по]кретаног, * и ослободив(ши) се од муке телесне¹⁶ и вреве светске; * у пећину си се као у земљу обећану населила, * стекав(ши) тиховатељно пребивање.

¹⁶* ср. 1. Кор. 7,28.

Млѣтвами, постами и бдѣніи вѣнѣ подвижающихся, * и добродѣтельными свѣщеники свои трѣдолубнѣ оукрашаючи, мѣи бѣгорачительнаа, * из мѣдрими дѣлами бѣговременнѣ вшла єи въ невѣстники хрѣтовы.

Бѣенз:

Ѡдожди ми, прѣчѣтаа, росѣю бѣгѣти твоеа, * Ѡгоняючи Ѡблаки тѣченѣсныа Ѡ срѣца моего: * и Ѡблѣстай мѣа свѣтомъ бѣговѣдѣніа, * да ѣакоже подобаетъ воспѣваю тебѣ * и Ѡ тебѣ рѣждашагоа бѣа.

Свѣтѣленз:

Прѣбныа мѣре нашеа єлѣны * прѣзднество свѣтла совершающе, * прѣидѣте, єтѣолубныхъ совокѣплѣніа, * на торжествѣ сошѣдшеа, * оу бѣжѣвеннаго свѣтѣодатѣла испросимъ: * дѣшамъ нашьимъ єгѣво воздѣаніа, * и сподоблѣніа свѣтопрѣаѣтѣа.

Слава, и нынѣ, бѣенз:

Пѣсенныхъ пѣніе и оунывающихъ возставлѣніе, * ко бѣгоѣтѣю наставлѣніе и ко тѣмѣ просвѣщеніе, * врагѣмъ посрамлѣніе и немоцѣствѣющихъ оукрѣплѣніе: * приснодѣво вѣчѣе, всегда прѣдварѣи величающихъ тѣа * и ѣстиннѣю бѣѣ воспѣвающихъ тѣа.

Стѣхѣра [ѣаже поѣтѣа на помѣзаніи єлѣемъ]

Ѡ кандѣла на грѣбѣ прѣбныа], гласъ ѣ.

Пѣ: Ѡ! прѣславагѣ чѣдѣе:

Ѡ! вѣдѣніа прѣславагѣ, * ѣгѣламъ нѣнымъ оудивѣтельнагѣ, * чѣлѣкѣмъ же тѣцѣславнымъ недоѣмѣннагѣ: * дѣцѣрь самодѣржѣа єѣрѣскагѣ мнѣтѣна, * и бѣвшѣа бѣлгарѣскаа цѣрѣца ѣнна, * Ѡлагѣтѣ цѣркѣю порфѣрѣ златотѣканнѣю и дѣадѣмѣ бѣсѣрнѣю, * ѣдѣвѣаетъ же рѣзѣ монашѣскѣю и власнѣицѣ оубѣжѣскѣю: * тѣлѣнное ѣзмѣнѣетъ за неѣтѣлѣнное, * и вѣременное за вѣчное: * лѣжѣ бѣрѣчнѣю за чѣртѣогѣ хрѣтовы, * славѣ прѣходѣаѣѣю за славѣ вѣчнѣ прѣбывѣаѣѣю, * вѣнѣцѣ земноцѣрѣтѣенныа за вѣнѣцѣ нѣбѣоцѣрѣтѣенныа: * ѣакѣ бѣлгорѣзѣмнаа дѣва свѣтѣильникѣа свои єлѣемъ добродѣтелей оукрашѣвшѣ, * и ѣакѣ ѣзрѣаднаа подвижѣница свѣтѣлыми побѣдами ѣвѣнѣавшѣа, * и Ѡ хрѣта бѣа прѣпрославлена бѣвшѣ. * того, Ѡ! мѣи єлѣно прѣбнаа, * не прѣстѣи молѣаѣи ѣ дѣшѣхъ нашьихъ.

Молитвама, постовима и бдењима једнако се подвизавајућ(и), * и врлинама свећњак свој трудољубиво украшавајућ(и), мати Богочежњива, * с мудрим дев(ојк)ама си благовремено ушла у невестник Христов.^{*17} **Богородичан:**

Окиши ми, Пречиста, росом благодати Твоје, * одгонећ(и) облаке градоносне од срца мога; * и облистај ме светлошћу Бого[по]знања, * да као што приличи опевам Тебе * и од Тебе Рођенога Бога. **Свјетилан:**

Преподобне матере наше Јелене * празник светло свшавајућ(и), * ходите, светољубивих сабрања, * на торжество се сабрав(ши), * у божанског Светлодавца измолимо: * душама нашим Његова обасјања, * и удостојења примања светлости.

Слава ... и сада ... Богородичан:

Песникā певање и клонулих подизање, * у побожности [руко]вођење и у тами просветлење, * непријатеља посрамљење и онемоћалих укрепљење; * Приснодјево Владичице, свагда заступај оне који Те величају, * и [као] истиниту Богородицу певају.

Стихира [која се пева при помазању уљем из кандила на гробу преподобне], глас 8.

Подобан: О! преславног чуда ...

О! призора преславног, * анђелима небеским задивљујућег, * а људима празнославним неразумивог; * кћи самодржца Србског Милутина, * и бивша Бугарска царица Ана, * одлаже царску порфиру златоткану и дијадему бисерну, * а одева ризу монашку и власеницу сиромашку; * пропад[љ]иво мења за непропад[љ]иво, * и [при]времено за вечно; * постељу брачну за чертог Христов, * славу пролазну за славу која вечно остаје, * венац царујуће на земаљи за венац царујуће на небу; * као благоразумна девојка свећњак свој уљем врлина украсив(ши), * и као изврсна подвижница светлим се победама овенчав(ши), * и од Христа Бога препрослављена чуд(ес)има бив(ши). * Њега, о! мати Јелено преподобна, * не престај да молиш за душе наше.

^{17*} ср. Мт. 25,1-13.

✻ НОВИЙ СЕРЕДІАКЪ РАІ ГОДА ВЪ БЛАГРАДѢ. © НОВИ СРЕДІАК 2019. ГОД. У БЕОГРАДѢ. ✻